

«КИЗИЛ» УЗБЕКИСТОН

УЗБЕКИСТОН КОМПАТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ, УЗБЕКИСТОН ССР ОЛИЙ
СОВЕТИ ВА МИНИСТРЛАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

«КИЗИЛ» УЗБЕКИСТОН — ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО
КОМИТЕТА КОМПАТИИ УЗБЕКИСТАНА, ВЕРХОВНОГО
СОВЕТА И СОВЕТА МИНИСТРОВ УЗБЕКСКОЙ ССР.

43-ЙИЛ ЧИҚИШИ
№ 106 (11.855)

Сешанба, 9 май, 1961 йил.

Баҳоси 2 тийин.

ЕРЕВАНДА МИТИНГ

ЕРЕВАН, 7 май. (ТАСС). Бутун Республика стадионида шаҳар меҳнаткашларининг Арманистонда Совет ҳокимияти ўрнатилгани ва Арманистон Коммунистик партияси ташкил топилганининг 40 йиллигига бағишланган митинг бўлди. Митинг Арманистон Компартияси Марказий Комитетининг биринчи секретари Я. Н. Заробян очди. Митингда Киров номидаги заводнинг ишчиси О. Жауян, Ноғсон қишлоғидаги колхоз раиси Г. Авакян, Ленинкадаги Май кўзғолони номи тўқимачилик комбинатининг тўқувчиси М. Антонов, Жил қишлоғидаги колхознинг зверо бошлиғи М. Аббосова, академик В. Амбарцумян, Ереван университетининг студенти Д. Мавсериан сўзга чиқдилар. Ноғсон қишлоғидаги Арманистон халқи шонли қирқ йиллигининг шодиёна кунларида ўзининг бутун куч-қувватини коммунизм қурилиши ишига, Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXII съездини муносиб кутиб олишга бағишлаганлигини яна бир маротаба изҳор қилаётганлиги ҳақида гапирдилар. Нутқларда СССР халқларининг қардошларча дўстлигини, совет халқини коммунистик қурилишнинг жаҳонни ҳайратда қолдираётган ғалабалари сари бошлаб бораётган улур Коммунистик партияни шарафловчи сўзлар қайта-қайта янграб оштилди. Гудурос қарсақлар билан кутиб олинган КПСС Марказий Комитетининг Биринчи секретари ва СССР Министрлар Советининг Раиси ўртоқ Н. С. Хрушчев ёрқин нутқ сўзлади. Унинг нутқи эўр диққат-эътибор билан тингланди. Н. С. Хрушчевнинг нутқи митинг аҳлининг гудурос қарсақлари билан кўп марта бўлиниб турди.

Ўртоқ Н. С. ХРУШЧЕВ нутқи

Ереван шаҳрида Арманистонда Совет ҳокимияти ўрнатилгани ва Арманистон Коммунистик партияси тузилганининг 40 йиллигига бағишланган тантанали мажлисда 1961 йил 6 майда сўзланган

Қадри ўртоқлар, дўстлар! Бутун Арманистон халқи ва у билан бирга Совет Иттифоқидаги қардош халқлар Арманистонда Совет ҳокимияти барпо қилинганлиги ва Арманистон Коммунистик партияси тузилганлигининг қирқ йиллигини нишонламоқдалар.

Арманистоннинг кўп асрлик тарихида қирқ йил унча катта муддат эмас, лекин худди ана шу йиллар арман халқининг янги ҳаёти бошланганлигини билдиради. Социализмнинг ҳаёбахш кучи арман халқини гоят қамолга етказди, унинг фан ва маданиятини, фаровонлигини юксалтирди, унинг талан ва истеъодларининг равиш топшига, гуллаб-яшнашига имкон берди. Совет Арманистони Ватанимиз республикаларининг бир тўп ёруғ юлдузлари орасида ўзга муносиб жой олди. (Гудурос қарсақлар). Меҳнатсевар ва талончил арман халқи коммунистик қурилишнинг буюк ишига аниқ ҳисса қўшмоқда. (Ўзоқ давом этган қарсақлар).

Сиз ўз юбилейингизни вақтдан кекинчирок ўтказиб келиб олган ҳам, лекин баҳор табиатининг ҳай обидига гуллаб-яшнаш катта байрамнинг ўзига айланишга ўйланган ҳам эндиёқ мис қарсақлар, деб ўйлайман. (Гудурос қарсақлар).

Сизларни, сизлар орқали эса Арманистоннинг барча меҳнаткашларини — ишчиларни, колхозчиларни, интеллигенцияни, партияни ва партияда бўлмаган ўртоқларини Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Совети номидан ва уларнинг тошмирига биноан катта байрам — Арманистонда Совет ҳокимияти ўрнатилганлиги ва Коммунистик партия тузилганлигининг қирқ йиллиги билан қизғин табриклашга ижозат бергайсиз. (Гудурос қарсақлар).

Халқингиз ҳаётидаги бу муҳим воқеа унутулмас кунларда нишонламоқда. Бутун мамлакат Совет Иттифоқи Коммунистик партиясининг XXII съездини кутиб олишга астойдил тайёрланипти. Биз ақойиб ағузда яшамоқдамиз. Социализм ўзининг гоят катта ғалабаларини ҳар кун яна яна яна қилмоқда. Инсоннинг қосим кемада ер атрофида қилган буюк парвоси тўғрисидаги хабар ер юзига келганига қудратли ишдо бўлиб тарқалди. Бошқача эмас, худди ер атрофидаги парвоси (задада хушхушқача жонланиш, қарсақлар). Космосга чиққан биринчи инсон Совет Иттифоқи граждани коммунист Юрий Алексеевич Гагариндир. Эндиликда унинг номи бутун жаҳонга маълум. (Гудурос қарсақлар).

РУМИНИЯ ИШЧИ ПАРТИЯСИ МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИГА

Қадри ўртоқлар! Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ҳамма коммунистлар ва совет халқи номидан сизларни ва сизлар орқали Руминия Ишчи партиясининг ҳамма аъзоларини ҳамда қардош румин халқини Руминия Ишчи партиясининг 40 йиллиги муносабати билан қизғин табриклаш ва самимий кутлайди.

Марксизм-ленинчи назария билан қуролланган Руминия Коммунистик партияси 20 йиллик подпольедаги оғир шароитда ишчилар синфи ҳамда меҳнаткаш деҳқонларнинг фашистлар диктатураси террорига қарши, буржуа-помещиклар тузумини ағдариб ташлаш учун, румин халқининг озодлиги ва бахт-саодати учун курашишда моҳирлик билан раҳбарлик қилди.

Руминия ишчилар синфининг етакчи отрядларини бирлаштириш, марксизм-ленинчи базисда унинг сиёсий-ғолибий ва ташкилий бирлигини амалга ошириш Руминия Коммунистик партияси кўп йиллик қаҳармонона фаолиятининг муҳим юқини бўлди.

Руминия Коммунистик партияси қаҳармонона традицияларининг вориси бўлган Руминия Ишчи партияси ўзининг меҳнаткашлар манфаатлари йўлида, янги, социалистик Руминия барпо этиш йўлидаги фидокорона кураши билан румин халқининг чуқур ҳурмати ва қозони. Руминия Ишчи партияси социалистик қурилишнинг умумий принципларини ўз мамлакатининг конкрет шароитида ижодий равишда қўллади, румин халқини социализм йўлидан муваффақиятли бошлаб бормоқда. Руминия Халқ Республикаси шу йўлдан сориб, социализмнинг моддий-техника базисини аюжудга келтиришда, маданий революцияни амалга оширишда, меҳнаткашларнинг фаровонлигини оширишда жуда катта муваффақиятларни қўлга киритди. Румин халқининг маънавий-сиёсий бирлиги ўсмоқда ва мустақам даммоқда.

Руминия Ишчи партияси ўз ташкил сисбатиде иктымий тузумлари турлича бўлган давлатларнинг тинч-тотув яшашларида иборат ленинчи принципларга муттасил аҳал қилиб келмоқда. Руминия Халқ Республикаси Совет Иттифоқи билан ва социалистик лагердаги бошқа мамлакатлар билан қардошларча дўстлик ҳамда маҳкам ҳамкорлиги бутун чоралар билан мустақамлаш учун, барча тинчликсевар давлатлар билан дўстона муносабатларни ривожлантириш учун, мустақам тинчлик ва халқлар хавфсизлигини таъминлаш учун курашмоқда.

Марксизм-ленинчи Руминия Ишчи партияси ўзининг шонли 40 йиллигини партия ва давлат атоқли арбоби ўртоқ Георгий Георгиевич Деж бошчилигидаги Марказий Комитет теваарида ҳар қачонгидан кўра монолит ва маҳкам жиспашган ҳолда кутиб олапти.

Руминия Ишчи партияси марксизм-ленинчи байроғини баланд тутмоқда. Руминия Халқ Республикасининг меҳнаткашларини социалистик интернационализм руҳида тарбияламоқда. Жаҳон коммунистик ҳаракатининг жанговар отрядларидан бири бўлган Руминия Ишчи партияси бошқа коммунистлар ва ишчи партиялари билан биргаликда марксизм-ленинчи назариянинг поклиги учун, ҳозирги замон ревиюционизми, догматизми ҳамда сектантликка қарши кўркам курашмоқда. Руминия Ишчи партияси 1960 йилги Москва кенгашининг қўллаб-қувватига таллиб, коммунистик лагернинг бирлигини, бутун халқаро коммунистик ва ишчилар ҳаракатининг бирлигини янада мустақамлаш ишига ўзининг муносиб ҳиссасини қўшмоқда.

Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитети ва совет халқи Руминияда социализм қурилишини тугаллаш соҳасида Руминия Ишчи партияси III съезди томонидан қўйилган вазифаларини бақаришда, бутун дунёда тинчликни мустақамлаш учун курашда Руминия Ишчи партиясига ва унинг Марказий Комитетига, Руминия Халқ Республикасининг барча меҳнаткашларига чин кўнгилдан муваффақиятлар тилайдилар.

Яшасин Руминия Ишчи партияси — румин халқининг синалган ва чиникқан раҳбари!

Совет Иттифоқи ва Руминия Халқ Республикаси халқлари ўртасидаги абадий бўзиммас дўстлик яшасин ва равиқ топсин!

СОВЕТ ИТТИФОҚИ КОММУНИСТИК ПАРТИЯСИ
МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ
1961 йил 7 май.

Тараққийпарвар инсоният совет фани ва техникасининг бу тарихий ғалабасидан қувонмоқда ва фахрланмоқда. Мамлакатимиз табиатининг сирларини бирин-кетин ошкор қилаётган ва ўзига хизмат этираётган инсоннинг кучи-нада, дар бигмас-тутанмас эканлигини яна бир бор тасдиқлади. Тўғри, баъзи бир давлатларда шундай кишилар ҳам топилиб қолдики, юмшоқроқ қилиб айтганда, шундай нусхалар ҳам топилиб қолдики, Юрий Алексеевич Гагариннинг парвозини ўзларича шарҳладилар. Баъзи бировлар ўзоқ йўлаб ўтирмай биринчи космонавт Гагаринни князь Гагаринларнинг яқин авлоди қилиб қўйишди. (Задада кулги).

Кўрдингизми, қандай замонлар келиб қолди! Буржуазия аристократияси бир қанча ўн йиллар мобайнида назар-писанд қилмасдан ишчилар, меҳнат аҳли фан, техника, маданиятнинг юксак чўққиларига чиқмайдилар, давлат ва жаҳонията раҳбарлик қилиш қўлидан келмайди деб келди. Энди бўлса, «сўйиб» жановлар ўзларининг техникўрлик олатларига кўра ишчининг шон-шувратига шерик бўлишдан ҳам тал торғамалдилар. (Задада кулги, қарсақлар). Ўлар мамлакатимизнинг ишчилар синфи, деҳқонлар, меҳнаткаш интеллигенцияси қудратли ва равиқ топаётган социалистик давлатнинг таълифли ижодкорлари, ҳормат-тоғмас меҳнаткашлари эканлигини ҳануз чинало туролмалдилар. Совет ишчилари коммунизм қурилишини муваффақиятлар завоми этираётганлар ва бу боралда князлардан, графлардан ва баронлардан ижозат ҳам, маслаҳат ҳам сўраётганларни йўқ! (Ўзоқ давом этган қарсақлар).

«Аворра» крейсерида узилган ўқ салвоси бапирини тарихида янги давр бошланганлигини жаҳонга маълум қилганидан бундан давланимиз ва совет халқимиз кўпгина тарихий ғалабаларини қўлга киритиб, янги социалистик тузумнинг капиталистик тузумдан афзаллигини яна яна қилиб келмоқдалар. Мамлакатимиз халқларининг ленинчи Коммунистик партия раҳбарлигида кўрсатилган мислиси қаҳармонликлари билан бутун дунё фахрланмоқда, социализм душманлари кўрқувга тушмоқда. Улуғ Октябрьнинг олжанов гоғларин, халқимиз эришган жуда катта муваффақиятлар капиталистик мам-

лакатлардаги меҳнаткашларнинг ўз озодлиги ва мустақиллиги учун, тинчлик, демократия ва социализм учун курашида илҳом манбаи бўлиб хизмат қилмоқда. Эндиликда бир миллирдан зиёдор киши ёки инсониятнинг учдан бир қисмини кўпроғи социализм йўлидан бормоқда!

Мамлакатимиз йилдан-йилга тобора бойиб, кучга тўлмоқда, унинг экономикаси ва маданияти гуллаб-яшнамоқда. Совет халқи КПСС XXII съезди белгиланган берган коммунистик қурилиш программасини астойдил ва изчиллик билан амалга оширмоқда.

Коммунистик жаҳиат қурилишини келг авк олдириш йўлидаги ҳаракатимизнинг яқинлари ва истиқболлари чиндан ҳам улутворди, бу ютуқлар ва истиқболлар билан совет кишилари қонуний фахрланмоқда, барча дўстларимиз гоят қувондилар.

Ўртоқлар! Мамлакатимизнинг барча улкан муваффақиятларида, Ленин гоғларининг, Улуғ Октябрь гоғларининг ғалабаси учун курашда республикасининг меҳнаткаш халқининг ҳиссаси ҳам озмуна эмас, арман халқи улут рус халқини билан ва мамлакатимиздаги бошқа халқлар билан асрлар мобайнида яқиндан алоқада бўлиб, узишмас дўстлик илдари билан қамбармас болгандир. (Ўзоқ давом этган қарсақлар). Чет эл босқинчиларига, чор самодержавиясига, помещиклар ва капиталистлар зулмига қарши кўп йиллар курашда аюжудга келган бу дўстлик Совет ҳокимияти учун курашда, социалистик қурилиш йилларида аниқсиз мустақамлашди.

Арман меҳнаткашлари порлоқ эркин ҳаётига Ленин, байроғи остида, коммунистик партия раҳбарлигида революцион курашининг ва машарқати йўлини бош қилдилар. Арманистон ишчилари ва деҳқонлари ўзларининг революцион ангаларни, ўзларининг жанговар ўғимчилари билан фахрланганига ҳақлидилар.

Россияда ишчилар ҳаракатининг бошлайди Арманистон меҳнаткашлари ўзларининг марксизм ташкилотларини туздилар. Закавказье меҳнаткашларининг революцион курашида бош бўлиб борман, марксизм-ленинизм байроғини, Октябрь гоғларини баланд кўтарган оташин большевикларнинг — ленинчиларнинг: И. В. Сталиннинг (қарсақлар), М. И. Калининнинг (қарсақлар), С. Г. Шаумяннинг (қарсақлар), П. А. Жапаридзенин (қарсақлар), А. И. Микояннинг (қарсақлар), С. С. Спандариннинг (қарсақлар), Г. К. Оронжидзенин (қарсақлар), С. М. Кировнинг (қарсақлар), М. Г. Цхакваининг (қарсақлар), М. Азизбековнинг (қарсақлар), И. Т. Фолетовнинг (қарсақлар), А. Мясникяннинг (қарсақлар), Б. М. Кукунянининг (қарсақлар).

Совет ҳокимиятининг ғалабаси арман халқини жимжоний йўқ бўлиб кетишдан кутқариб қолди, унинг миллий мустақиллигини таъминлади, бахт-саодатининг, иқ-

тисодий ва маданий жиҳатдан равиқ топилганини йўлини очиб берди. В. И. Лениннинг 1921 йилнинг бошида Озарбайжон, Грузия, Арманистон, Доғистон, Тоғ республикаси коммунистларига, Ёзган мактуби Кавказдаги барча халқларнинг иқтисодий юксалишида гоят катта аҳамиятга эга бўлди. Бу мактубда ваёйонгарчиликни лутугини ва халқ ҳўжаллигини социалистик асосда қайта қуриш йўлини, кўрсатиб берилган эди. Мактубда электрлаштириш ва сўторилиш зарурлиги алоҳида ўқитиб ўтилган эди.

Совет Россияси арман халқига моддий воситалар билан бегараз қардошлиқ ёрдам кўрсатди. Совет Иттифоқи Коммунистик партияси мамлакатимизда социализм қурилиш ленинчи ланини амалга ошира бориб, барча иттифоқчи республикаларнинг, шу жумладан чор Россиясининг сойиб ченка ўққаларидеги республикалар халқ ҳўжаллиги ва маданиятини тез ўтиришни таъминлаш ўзининг биринчи даражали вазифаси деб билди. Ана шу республикаларда тарихий жиҳатдан гоят қисқа муддатларда юксак даражада ривож топган индустрия ва коллектив, механизацияланган қишлоқ ҳўжаллиги асосланган қудратли социалистик экономика аюжудга келди.

Епископга электрлаштириш зарурлиги тўғрисидаги ленинчи кўрсатма (буиз) социализм ва коммунизмнинг моддий-техника неғизини яратиб амри-маҳолдир! Арманистон коммунистларининг жанговар иш программаси бўлди. Бутун биз ана шу программа муваффақиятли амалга оширилди деб ифтихор билан айта оламиз.

Совет ҳокимияти йилларида Арманистонда 30 дан зиёдор йиряк ва ўрта электростанция барпо қилинди. Ҳозир Арманистонда йилда 2,7 миллиард киловатт-соатдан кўпроқ электр қуввати ишлаб чиқарилмоқда. Бу, бутун чор Россиясида 1913 йилда ҳосил қилинган электр қувватидан 1,4 баравар кўпдир. Совет Арманистони аҳоли жон бошига электр қуввати ишлаб чиқариш жиҳатидан Япония ва Италия сингари ривож топган капиталистик мамлакатларни орқада қолдирди. Республикда аҳоли жон бошига Туркиядагига нисбатан 15 баравар, Эрондагига нисбатан 41 баравар ортқ электр қуввати ишлаб чиқарилмоқда. (Қарсақлар).

Мен бу ерга келгач, суҳбатлардан бирида арманистонлик ўртоқлар, республика раҳбарлари менга агар биз кекурчун вертолётда кўтарилб Арманистон чегараси устидан учиб ўтсак, вертолётдан айланмасин бизнинг давлат чегарамизни дарҳол аниқлаш мумкин деб айтишди. Биз Арманистон қардашлигини, қўшни чет эл мамлакатлари қардашлигини кўрган бўлур эдик. Неге шундай? Шунинг учунки, Совет Арманистони бутун территориясини электр билан ёритилган, чегаранинг нағри тарида эса қоп-қоронғу зулмат. «Тўғри!» деган хитоблар

гудурос қарсақлар). Унда бир қанча районларда электр уёқд турсин, ҳатто деҳқонларнинг кўпи керосин чироғ ёқиб имкониятга эга эмас.

Ўртоқлар, лекин тагар ўғимизга назар солсак, Арманистон аҳолиси бундан қирқ йил «муқаддас» худди шундай шароитда, сизлар билан ҳозир қўшни бўлган «написталик» мамлакатларда кишилар қандай яшаётган бўлса, шундай шароитларда яшарди. Арманистони қандай куч кўтарди? Бу ерда қандай муҳимизга юз берди? Бу муҳимиз — Октябрь социалистик революцияси, бу муҳимиз — халқимиз кўтарилиб ҳокимиятчи бўлиб олганлиги, ўз мамлакатининг, ўз ҳаётининг чинакам ҳўжаллини бўлиб қолганлигидир. «Тўғри!» деган хитоблар. Гудурос, ўзоқ давом этган қарсақлар).

Ютуқларимиздан жуда кўча қолган чет эллик коммунизм душманлари. «Куллик» деган сўз халқларнинг қандай нафратини

қўзғашини билдилар. Мана, шунинг учун ҳам ҳеч бўдмаса озгина кишиларда, мамлакатимизда қарши «нафрат» туғдириш учун улар биз, совет кишиларнинг «коммунизм қўллар» деб атайдилар! Кўрмасизми, «улар» қўпол-қўл қилидилар, лекин «қўл» деган сўзи шундай олибига «коммунизм» тушундирган ёпиштириб қўймоқдалар. Лекин коммунизм душманларининг қўйган тузўғига илғари илтипадиган бўндай лажма кишиларни эндиликда топшиб осон эмас. (Куноқ жонланиш, «Тўғри!» деган хитоблар. Қарсақлар).

Куллик нима-ю, коммунизм нияматининг маъносига етмайдиган бўндай кишилар тобора камайиб бормоқда. (Ўзоқ давом этган қарсақлар).

Агар бой, ва амалдорлар ҳокимиятга чинакам қўлларча қарам бўлиб қолган кишилар тўғрисида гапириладиган бўлса, бу ҳолда куллик баъда эмас, капиталистик мамлакатларда, монополистлар меҳнат аҳлини «шайфасиз» эксплуатация қилаётган «амиллар» бўлади. Биз совет мамлакатлардаги кўз эъмасиз, балки капиталистик мамлакатлардаги кишилар капитализм қўлларидир. (Қарсақлар).

(Давоми киккинчи бетда)

СССР Мудофаа министрининг БУЙРУҒИ

1961 йил 9 май. № 90 Москва шаҳри

Солдат ва матрос, сержант ва старшина ўртоқлар! Офицер, генерал ва адмирал ўртоқлар! Бутун совет халқи ва унинг Куролли Кучлари гитлерчилар Германияси устидан тарихий ғалаба қозонилган куннинг ўн олти йиллигини нишонламоқдалар.

Совет Иттифоқи немис-фашист босқинчиларга қарши курашининг бутун оғирлигини ўз устига олди ва душманини тор-мор келтиришда хал қилувчи роль ўйнади. Халқимизнинг Улуғ Ватан уруши йилларида кўрсатган қаҳармонона зафари меҳнаткашларнинг бахт-саодати учун, коммунизмнинг тўла тантанаси учун курашининг шонли йилномасига олтин саҳифа бўлиб абадий кириб қолди.

Совет Армияси ва Ҳарбий Деңиз Флотининг шахсий составини, Улуғ Ватан урушининг ҳамма қатнашчиларини Ғалаба Байрами билан табриклашам ва кутлайман.

БУЮРАМАН:
Бутун, 9 майда Ватанимиз пойтахти — Москвада, иттифоқчи республикаларнинг пойтахтларида ҳамда қаҳармон шаҳарлар: Ленинград, Сталинград, Севастополь ва Одессада тўғлардан бир йўла иғирма марта ўқ узиб, салют берилсин.
Ватанимиз озодлиги ва мустақиллиги учун олиб бориладган жангларда ҳалок бўлган қаҳармонларга абадий шон-шарафлар бўлсин! Яшасин совет халқи ва унинг шавкатли Куролли Кучлари! Яшасин жонанов Совет ҳукумати! Ҳамма ғалабаларимизнинг ташкилотчи ва илҳомчиси — Совет Иттифоқи Коммунистик партиясига шон-шарафлар бўлсин!

СССР Мудофаа министри
Совет Иттифоқи Маршали Р. МАЛИНОВСКИЙ.

АМЕРИКА ҚУШМА ШТАТЛАРИНИНГ ПРЕЗИДЕНТИ ЖОН Ф. КЕННЕДИ ЖАНОБ ОЛИЙЛАРИГА

ВАШИНГТОН

Хурматли Президент жаноблари!
Ичига одам туширилган ракета муваффақиятли учурилганлиги ва бу ракетанинг 300 миля масофага учганлиги ҳамда парвоз вақтида 115 миляга баландликка кўтарилганлиги муносабати билан Совет Иттифоқи халқи номидан ва шахсан ўз номидан Сизга ва бутун Америка халқига самимий қўтловлар йўлайман.
Инсоннинг космосни ўзлаштириш соҳасида кейинги вақтларда қўлга киритилган ютуқлар тараққий йўлида табиати билшида ҳе-сиз имкониятлар очиб бермоқда.

Учувчи Шепардага менинг самимий қўтловларимни етказишини сўрайман.

Н. ХРУШЧЕВ.

1961 йил, 6 май.

ЕРЕВАН, 6 май. Арманистон ССР Олий Совети ва Арманистон Коммунистик партияси Марказий Комитетининг тантанали юбилей мажлиси президиумида. С. Смирнов фотос. (Фототелеграф орқали олинган).

Ў р т о қ Н. С. Х Р У Ш Ч Е В н у т қ и

(Боши биринчи бетда)

Нега? Шунинг учунки, бизда ишлаб чиқариш воситаларининг ҳаммаси, кишилар ўз меҳнати билан яратган нарсаларнинг ҳаммаси жамиятнинг, буларнинг ҳаммаси халқнинг, капиталистик мамлакатларда эса миллион-миллион кишилар меҳнатининг меҳнати бир ҳовуч капиталистлар, монополистлар ўзлариники қилиб олади. Мана бунинг натижаларида бирини қуриб турбосиз—эндиликда Совет Арманистонининг электр нури чарогон қилиб турибди. (Қараслар). Нима учун сизлар билан қўшни бўлган капиталист мамлакатларда, капитализм, империализм идеологлари «озод халқлар» деб даъво қилаётган халқлар ишлатган жойларда ана шу «озод халқлар», қўшнларини қоронғуликда қўйиб қечирмоқдалар? Ахир у ерда «озодлик» бор-ку! Кишилар қоронғуда яшайдиган бўлса, бу қанақа озодлик. («Тўғри» деган, «рост» деган хитоблар ва узоқ давом этган қараслар).

Буржуа тушунчасида, капиталистлар, монополистлар тушунчасида эркинлик нима дегани? Уларнинг тушунчасида эркинлик — бу капитали бўлган, ҳамма ишлаб чиқариш воситаларини эгаллаб олган кишиларнинг меҳнаткаш халқни азёвсиз талаш эркинлигидир. Уларнинг «эркинлиги» мана шундай. Биз деймики, бу меҳнат аҳли учун, халқ оммаси учун эркинлик эмас, балки қўлларча қўйиб қечирибди. Биз капиталистлар, ишлаб чиқариш воситаларининг бир ҳовуч эксплуататорлар томонидан фойдаланилишига қаршимиз. Биз ихтиёрида фақат захматкаш қўлларини бўлган. Ўзининг ҳалол меҳнати ҳисобига ишлатган кишиларни капиталистлар, монополистлар азёвсиз эксплуатация қилганидан тузумнинг қийин душманимиз, биз миллионларча меҳнаткашлар оммасининг охири томон қўни қолғуча тинка-мадориюни қуритадиган, ўз капиталини қўлайтириш учун, бойлик орттириш учун уларнинг пешона терини сўиб оладиганларнинг душманамиз. (Давомли қараслар).

Хали биз социализм даврида халқ қандай ютуқларга эришадиганини капиталистларга кўрсатиб қўлимиз, социалистик жамият кишиларни, монополистлар «коммунизм қўллар» деб атайдиган кишилар қандай улкан ишларни ижод этгаётганини кўрсатиб қўлимиз. (Қараслар).

Монополистлар ўзларининг пўтат сандиклари учун хавфсизлаб, қалтирмақдалар, майли қалтирайверсинлар, монополистларнинг пўтат сандигига биз, Совет Иттифоқи хавф солаётгани йўқ; улар ҳаммадан аввал ўз халқларидан ҳафсизлабдилар. Бу халқлар ҳам ортағи ёки бироз кечирмоқ бизнинг бўлган, биз қарийб 44 йилдан бери муваффақиятли бораётган бўлган боришни истаб қоладилар. (Гулдурос қараслар).

Кудратли энергетика базаси, битмас-туғамас табиий ресурслар мисли қўриқлардан қисқа вақт ичида халқ хўжалигини индустриаллаштиришга имкон берди. Совет ҳокимияти йилларда 500 га яқин завод, фабрика ва бошқа йирик саноат корхоналари қуриди. Фақат урушдан кейинги даврда Еревандаги алюминий заводи, мис-молибден комбинатлари, Ахтал маъдан қонлари сингари йирик корхоналар барпо этилди. Алаверди мисниё ва Кафан мис, маъдан қонбинатлари анча кенгайтирилди. Хонир республикада қудратли, ялғор техника билан қуролланган кўп тармоқли саноат бор. Саноат республика экономикасида мустақил равишда етакчи ўрнига чиқиб олди. Республикани саноат ишлаб чиқариш ҳажми 1913 йилдагига нисбатан даярли 70 баравар кўпайди.

Кончиллик-маъдан саноати ва рангли металлургия, асбосозлик ва станоксозлик, катта электротехника заводлари, энгил ва озик-овқат саноати корхоналари — эндиликда Совет Арманистонининг кифеясини белгилаётган нарсалар ана шунлардир.

Арманистонда кимё саноати экал суръат билан ривожланимда. Республикани кимё корхоналарида ишлаб чиқариш ҳажми 1940 йилга нисбатан 21 баравар ўсди. Хозирги вақтда кимё корхоналарида мамлакатимизнинг экономикасини ривожлантиришда катта аҳамиятга эга бўлган 60 дан ортиқ турли маҳсулотлар ишлаб чиқарилимоқда.

Республикани индустриаллаштириш учун қудратли жараёнда Арманистон ишчилари сиёсий ўсиш ва чиқибди, ишлаб чиқариш таъкилот-чиқариш бўлган ажойиб инжениер ва техник кадрлар етиштиди. Кеска авлодга мансуб ўртоқларнинг эсла-рида бор. Ёшлар эса буни тарихдан ва адабиётдан билдиларки, революциядан аввал Арманистонда саноат умуман бўлмаган эди. Ярим кустарь ҳолидаги майда корхоналарига бор эди, холос. Ишчилар сиёсий ош эди. Хозирги вақтга келиб, республика халқ хўжалигида мураккаб техникани эгаллаётган 400 мингдан ортиқ ишчи, инжениер, техник, хизматчи меҳнат қилмоқда.

Қардош Озарбайжондан табиий газ келтирилиши, Совет Арманистонда кимё саноатини янада ривожлантириш учун янги катта истиқбол очиб бермоқда.

Таъ қўрури қурилиш билан муаммосини ҳал қилиш ва аҳоли маънафини яхшилаш билан бирга, саноатга арзон хомашё ҳам беради. Арманистон кимё саноатининг янги маҳсулот ҳажми етти йилда умуман 3.3 баравар кўпайди.

Закавказье меҳнаткашлари Боку — Тбилиси — Ереван газ қувурини халқлар дўстлиги газ қувури деб атадилар. Бу жуда яхши ва тўғри номдир. Яқинда Арманистон энергетика системаси қардош Озарбайжон ва Грузия республикаларининг энергетика системалари билан туташтирилди. Шу билан ҳамма Закавказье республикалари саноатини янада ривожлантиришнинг ишончли негизи — Закавказье ягона энергетика системаси вужудга келтирилди.

Закавказьедаги қардош республикаларини халқлари ўз озодликларини, янги турмуш қуриш учун бир неча ўн йилликлар мобайнида биргаликда олиб боришдан кураш жараёнида ўз дўстликларини чин-чидо қилишди. Халқлар дўстлиги — Совет ҳокимияти қўлга киритган энг буюқ ютуқлардан биридир. Бу қардошларча дўстлигини сақлаш, пок тутиш ва ривожлантириш керак. Ватанга чексиз муҳаббат, сокин кишиларнинг, шу жумладан Арманистон меҳнаткашларининг бузилмас тоғийи жипслиги Улуг Ватан уруши йилларида ёрқин намоян бўлди. Мамлакатимиз халқлари қўлини-қўлга беришди. Ватанмиз шон-шухрати ва мустақиллигини ҳимоя қилибгина қолмай, шу билан бирга бутун инсониятни фашист қўлигидан қутқариб қолди. Арман жаңгичиларининг қаҳармонона ишларини партия ва ҳукумат юксак баҳолади. Бир юз олти кишига Совет Иттифоқи Қаҳрамони деган юксак унвон берилди. 70 мишга яқин киши ордени ва медаллар билан мукофотланди. Арман ўртоқлар орасидан ажойиб ҳарбий қўмондонлар етишиб чиқди. Мен Совет Иттифоқи Маршал Иван Христофорович Ваграмини яхши биларман. (Давомли қараслар).

У билан мен Улуг Ватан уруши фронтларида кўп вақт бирга бўлганман. Ҳарбий Денгиз қўчаларининг барпо этишда адмирал И. С. Исакос катта роль ўйнаган. (Қараслар). Улуг Ватан урушида авиация маршалли С. А. Худяков (Қараслар) ва кўпгина бошқа ўртоқлар ажойиб ишлар қилдилар.

Улуг Ватан урушида муҳим роль ўйнаган қўсина арманларнинг номларини айтиб беришим мумкин. Мен Киев ҳарбий округи (кейинчалик бу округ қарин-жақу-бий фронт деб номланди) Ҳарбий Советининг аъзоси бўлганимда, Иван Христофорович полковник эди, оператив бўлим бошлиғи бўлиб ишларди, қўшни турларининг кўпгина қўмондонлари арманлар эди, масалан, Парсегов, Тамурчи, Галадевич, Аршунян, Тер-Гаспарян, Сизлар И. Ф. Тевосиянин уруш вақтида мамлакатда металл ишлаб чиқаришга раҳбарлик қилганлигини биласиз. (Қараслар). Сизлар бундан тўғри хулоса чиқарасизлар, албатта. (Қараслар). Бизнинг фронтимизда мана шундай эди. Ҳамма жойда ҳам бундай бўлган эмас, албатта, чунки сизнинг халқингиз бошқа халқлардан, масалан, рус ва украин халқидан келарди. Бўлмаса, баъзиларингизнинг тузумига кўра олиб кетиш мумкин. Бу эса фойда келтир-майди. (Шодиева жонланмиш. Қараслар).

Хуллас мен ўша вақтда Иван Христофоровичга арман халқи яхши халқу ҳамма жойда яқинлар бор-а, деган эдим. (Залда жонланмиш, қараслар).

Мен қаеридан гапирувдим: 1954 йилда делегациямиз Хитойга бораганида биз совет қўлчилари билан учрашмиш, империализмнинг Порт-Артур қўрғонига ҳужум қилиш аҳкомига қарши улар қандай шайланма тур-қалқиларини қўриш учун Порт-Артурга тушган эдик. Қўрғоннинг оғир батарейасини қўздан кечириб учун кирдик. Шу вақт биланжақ-қаб келишган бир йилгит сакраб чиқиб, аэтирларни дивизионнинг командири Карапетин, деб рапорт берди. (Залда жонланмиш).

Узоқ Шарққа етиб келдик. Владивосток дарвозасини қўриқлаб турадиган «Русский» ордонга бордик. Таниша бошладик. Яна шунга ўхшаш сергайрат ёш коман-дир югуриб келиб рапорт берди. Унинг фамилияси Гаспарян ёки шунга ўхшаш эди. (Залда жонланмиш, қараслар). Мен ўшанда Анастас Иванович Микоянга ҳазил қилиб: — Эҳтимол сен ҳамма жойга арманларни қўйиб қўйгандирсан, деган эдим. (Залда жонланмиш).

Бугун Иван Христофорович бир воқеани эсимга солди, биз атом ва водород бомбалари ускуналарини қўздан кечирётганимизда — бу қудрат кечириб ёшиқ тарзда бўлган эди — яна бир арман келиб рапорт берган эди. (Залда жонланмиш, қараслар). Бу нияни билдирадиган, ўртоқлар? Бу шунин билдирадиган, бизнинг мамлакатимизда ҳамма халқлар фан соҳасида ҳам, мадфойа ишлари соҳасида ҳам ва маданият соҳасида ҳам ўз қўли-ятларини кўрсатиш имкониятига эгадилар. (Қараслар). Шу сабабдан фамилиясининг охири қандай бўлганда қатъи назар — «ов», «ко» ёки «ни» ёки Совет Иттифоқи республикалари-миздаги кишилар фамилиясининг охири қандай бўлганда қатъи назар — ҳамма учун дарвоза очик. Хар бир киши Ватанимиз, фойда-си янод қилиши мумкин. (Гулдурос қараслар). «Ура!» сазолари.

Бу билан биз фахрланамиз. Бу меҳнаткашларнинг, Совет Итти-фонини ҳамма халқларнинг ютуғидир. Бу ленинча миллий сиёсатнинг ютуғидир, биз Ватанимиз халқлари ўртасида дўст-лигини таъин ҳам мустақиллаш учун ҳамма чораларни қўришимиз керак. (Гулдурос қараслар).

Совет Арманистон урушдан кейинги даврда бутун мамлакатимизни сингари экономика, маданият-ни ривожлантиришда, халқ фаро-гонлигини юксалтиришда олға то-мон катта кадам қўйди.

Мамлакатимизни ривожланти-ришнинг муҳим босқичи етти йил-лиқ пиландир. Бу план муваффа-қиятга баъжарилмоқда.

Умуман Совет Иттифоқи ва жумладан сизнинг республикангиз халқ хўжалигини ривожлантириш-да белгиланган суръатдан илгари-лаб бормоқда. Етти йилликнинг дастлабки икки йилида янги сано-ат маҳсулот ҳажми Арманис-тонда йиллик пиландарда кўзда тутилган 18 процент ўрнига 25 процент қўйилди.

Республика саноат корхонала-рининг коллективлари КПСнинг навбатдаги XXII съезди шарафига социалистик мусобақага қўшилиб, 1961 йилнинг биринчи квартални муваффақиятли яқунладилар, янги маҳсулот ишлаб чиқариш плани 103 процент баъжарилди. Бу га-

ларни эшитиш ёқимли ва қувонч-лидир. Арманистоннинг ўн мингларча илгор ишчилари, инжениер-техник ҳокимлари етти йиллик планини баъжариш учун курашининг олдин-ги сафларида бормоқдалар. Кафан мис-маъдан қўмондонининг брига-дири Ашот Мельников, Киров ном-ли заводнинг аппаратчилар брига-дири Сергей Аммиханян, «Йил-гражданин» қурилиш трестининг раиси Терувчи Хачик Кош-карний умумхалқ хўрматига сазо-вордирлар. Уларга Социалистик Меҳнат Қаҳрамони деган юксак ун-вон берилган. Электр лампа за-водининг ишчиси Александр Бори-сов, Ереван электротехника заво-дининг елесари Батш Григорин, Ленинка пайпоқ фабрикасининг уювчиси Бегхем Агабян ва бош-қа жуда кўп ўртоқлар коммунист меҳнат бригадаларида муваф-фақиятли меҳнат қилмоқдалар. (Давомли қараслар).

Республика ишчилар синининг раъяти ва меҳнатдаги жасорати етти йиллик план топириқлари тўла ва ошириб баъжарилишига ишонч тугдирмоқда.

Бирок, галаба ўз-ўзидан кел-майди. Етти йиллик план топи-риқларини баъжариш учун ҳали кўп ва матонат билан меҳнат қил-моқ керак. Бундан буюн ҳам иш-лаб чиқариш қувватларини тизим-сиз юксалтириш бориш лозим. Ахир етти йиллик планга муваф-фуқ республика саноати икки баравар-дан кўпроқ юксалиши керак-да.

Айтишларча, Қавақда бай-рам дастурхон атрофида меҳмонга юксак гашларни айтиш одат эмас. Лекин юбилей қўнларидан муваф-фақиятлар қаҳида ҳам, камчилик-лар қаҳида ҳам гапирмоқ керак — бу умумий ишнингиз манфаат кел-тирадиган. Шунинг учун ҳам мен мана шу байрам қўни фақат муваф-фақиятлар қаҳида эмас, ишнингиз-даги баъзи нуқсонлар тўғрисида ҳам гапирмоқчидим. Ўйламанки, бунинг учун мендан ранжимас-сангиз керак.

Мана шу яхши одатдан чеки-нишга ижозат бергайсиз. Бай-рам дастурхон яхши бўлиши, ях-ши юбилей бўлиши учун юбилей-лардан аввал ҳам ва юбилейдан ке-йин ҳам яхши меҳнат қилмоқ ке-рак, албатта. Шундай қилин-ганда хурсанд бўларди ишлар ҳам бўлади, юбилейни байрам қила-ётган кишиларнинг меҳнати та-гадирлаш ҳам мумкин бўлади.

Шу сабабли юбилей қўни фақат ютуқлар тўғрисида эмас, камчи-ликлар тўғрисида ҳам гапирмоқ керак.

Баъзи бир ўртоқлар мажлис бошлиқларидан аввал мендан, та-нқидий мулоҳазалар ҳам айтасиз-ми, деб сўрашди. Мен, эҳтимол, илгирда беш йилликлар даврида республикада барпо қилинган қу-ли сугорин системалари жуда катта аҳамиятга эгадир. Ана шу сугорин системалари минг-минг-лаб гектар ер майдонларига ҳаёт бағишладилар. Илгари ана шу майдонлардан фойдаланиш иложи бўлмаган эди.

Колхоз ва совхозлар эндиликда шундай моддий-техника базасига эгаки, бу база қишлоқ хўжалиги-ни замонавий агрономия фанининг барча қўналарида мувофиқ олиб бориш, ердан умул фойдаланиш ва колхозчиларнинг меҳнати-ни ҳар томонлама энгиллаштириш имконини бериюқда. Колхоз ва совхозлар бундан буюн ҳам техник-ка билан тобора кўпроқ таъмин-ланади. Эндиликда бутун гап ана шу техникдан энг яхши фойда-ланиш ва меҳнат, умумдорлиги-нинг юксак кўрсаткичларига эри-шишда қолган.

Арманистон колхоз ва совхоз-ларнинг меҳнаткашлари катта муваффақиятларга эришиллар. 1960 йилда қишлоқ хўжалигининг янги маҳсулот 1913 йилдагига нисбатан таққослаб олганин нархи-дан қарийб 3 баравар кўпайди. Колхозларнинг жамоат хўжалиги йил сайин мустақамламоқда, бўлинимас фондар ортмоқда, кол-хозчиларнинг даромадлари кўпай-моқда.

Арманистон Совет Социалистик Республикасини қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг қишлоқ хўжа-ли маҳсулотларини етиштириши кўпайтириш соҳасида еришган му-ваффақиятлари учун, давлатга пахта, қанд лавлагли, дон, гўшт, сут ва жун сотиш планларини тўла ва ошириб баъжарганили учун 1958 йилда олий мукофот — Ленин ордени билан мукофотлан-ди. (Гулдурос қараслар).

1960 йилда республикада дав-латга пахта, гўшт, сут ва қанд лавлагли сотиш плани муддатдан илгари баъжарилганини қайд этиб ўтти қувончлидир.

Арманистон ССР қишлоқ хўжа-лигининг барча тармоқларини ва хусусан чорвачилик, узумчилик, богдорлик, сабзавотчиликни ри-вожлантириш учун қудратли ту-дирадиган табиий-иқтисодий шарт-шароитга эгадир.

Аммо шун эътироф этиш ке-ракки, республиканинг қишлоқ хўжалигида мавжуд бўлган муам-малар ва резервлардан ҳали етар-ли даражада фойдаланилмаётир. 1960 йилда давлатга узум, саб-завот сотиш планлари баъжари-ладим. Кейинги йилларда дон экин-лари майдонларининг қисқариб ке-тишига йўл қўйилди. Сизнинг ри-воятингизда шундай бўлиши сира ҳам йўл қўйиб бўлмайдиган бир ҳолатку. ахир, Масалан, 1960 йилда республикадаги колхоз ва совхозларда дон экинлари майдон-ли 1953 йилдагига нисбатан 130 ми-нг гектардан кўпроқ қамайиб кетган, озуқа экинлари майдон-лари эса жуда оз кенгайтирилган.

Шуни айтиш керакики, республи-када чорвачилик сўст ривожлан-моқда. Республиканидаги колхоз ва совхозларда ем-хашакнинг етиш-тириш оқирасида ўтган йили қўй-лар кўп миқдорда нобуд бўлган-лиги қаб ҳолатга эса йўл қўй-иш мумкин эмас.

Бу факт-ку, ахир, Қўй гўшти яхши дастурхон учун, мазали на-боб таёйирлаш учун керак. (Залда жонланмиш, қараслар). Ўртоқ Мжаванадзе Хрушчев Грузияда ҳам, шу гапларни айтди, деб ўйлайсиз! Ана шу нуқсонлар тўғри-сида гапирганига ҳоҳат қолмасли-ги учун мени шундай уюштириш ке-ракки, бундай камчиликлар бўла-маслиги, қўйларни нобуд қилишга барҳам бериш керак. (Залда жо-нланмиш).

Узум, пахта, гўшт, сут ва бош-қа маҳсулотлар етиштиришни йил сайин кўпайтиратган республика қишлоқ хўжалик илгорлари эриш-ган кўп ажойиб муваффақиятлар Арманистон колхоз ва совхозлари шу илгорларга тенглашиб, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши янада кент ривожлантириш учун барча имкониятларга эга эканлигини кўрсатади.

бабли, кишиларни яхши уй-жой-лар билан таъминламоқ учун уй-жой қурилишга ажратилмаётган маблаглардан фойдаланишга кў-проқ эътибор бериш керак.

Мен Арманистонга биринчи марта келдим ва пойтахтингиз Ереванда биринчи бўлишим. Рево-люциянинг биринчи йилларида бу ерда бўлмаган ва сизларга меҳмон бўлиб келмаётган арманлар (улар сизнинг меҳмонларингиздир, чун-ки бошқа жойларда истиқомат қи-ладилар) эндиликда ҳар, ким арман халқи пойтахти Ереван бил-лан фахрлана олади, деб айтгаёт-ганликларини менга сўзлаб берин-лар. (Қараслар).

Уй-жойларни янгилик нуқсон-лар билан фойдаланишга топи-риш қаб ярамас практикага ҳали барҳам берилган эмас. Ҳатто Ере-ван шаҳрининг ўзида ҳам электр ўтказилмаган ва сув билан таъ-минланмаган ҳамда бошқа катта нуқсонлари бўлган уй-жойлар қабул қилиб олинганлигини нор-мал бир қол деб ҳисоблаш мум-кинми, ахир? Бинокорлик мате-риаллари саноатини янада ривож-лантиришга жиддий эътибор бе-риш, бу материалларни ишлаб чи-қаришнинг замонавий механика-лаштирилган усулларини дадил жорий қилиш керак.

Ўртоқлар! Бизнинг партиямиз кейинги йилларда колхоз тузу-мин янада мустақамлашга, совхоз-чиларни ривожлантиришга, дон, чор-вачилик маҳсулотлари етиштири-ши кескин суратда қўпайтиришга, қишлоқ хўжалигининг барча тар-моқларини юксалтиришга олиб келган таъбирларни амалга оши-ри-ди.

Арманистон ССР меҳнаткаш-лари ҳам қишлоқ хўжалигини ри-вожлантириш соҳасида катта му-ваффақиятларга эришиллар. Кол-хоз тузуми галаба қилиши билан Арманистон қишлоқ хўжалиги туб-дан ўзгарди. Қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини юксалтириш учун чексиз имкониятлар вужуд-га келди. Урушдан аввалги йил-лардан беш йилликлар даврида республикада барпо қилинган қу-ли сугорин системалари жуда катта аҳамиятга эгадир. Ана шу сугорин системалари минг-минг-лаб гектар ер майдонларига ҳаёт бағишладилар. Илгари ана шу майдонлардан фойдаланиш иложи бўлмаган эди.

Колхоз ва совхозлар эндиликда шундай моддий-техника базасига эгаки, бу база қишлоқ хўжалиги-ни замонавий агрономия фанининг барча қўналарида мувофиқ олиб бориш, ердан умул фойдаланиш ва колхозчиларнинг меҳнати-ни ҳар томонлама энгиллаштириш имконини бериюқда. Колхоз ва совхозлар бундан буюн ҳам техник-ка билан тобора кўпроқ таъмин-ланади. Эндиликда бутун гап ана шу техникдан энг яхши фойда-ланиш ва меҳнат, умумдорлиги-нинг юксак кўрсаткичларига эри-шишда қолган.

Арманистон колхоз ва совхоз-ларнинг меҳнаткашлари катта муваффақиятларга эришиллар. 1960 йилда қишлоқ хўжалигининг янги маҳсулот 1913 йилдагига нисбатан таққослаб олганин нархи-дан қарийб 3 баравар кўпайди. Колхозларнинг жамоат хўжалиги йил сайин мустақамламоқда, бўлинимас фондар ортмоқда, кол-хозчиларнинг даромадлари кўпай-моқда.

Арманистон Совет Социалистик Республикасини қишлоқ хўжалик меҳнаткашларининг қишлоқ хўжа-ли маҳсулотларини етиштириши кўпайтириш соҳасида еришган му-ваффақиятлари учун, давлатга пахта, қанд лавлагли, дон, гўшт, сут ва жун сотиш планларини тўла ва ошириб баъжарганили учун 1958 йилда олий мукофот — Ленин ордени билан мукофотлан-ди. (Гулдурос қараслар).

1960 йилда республикада дав-латга пахта, гўшт, сут ва қанд лавлагли сотиш плани муддатдан илгари баъжарилганини қайд этиб ўтти қувончлидир.

Арманистон ССР қишлоқ хўжа-лигининг барча тармоқларини ва хусусан чорвачилик, узумчилик, богдорлик, сабзавотчиликни ри-вожлантириш учун қудратли ту-дирадиган табиий-иқтисодий шарт-шароитга эгадир.

Аммо шун эътироф этиш ке-ракки, республиканинг қишлоқ хўжалигида мавжуд бўлган муам-малар ва резервлардан ҳали етар-ли даражада фойдаланилмаётир. 1960 йилда давлатга узум, саб-завот сотиш планлари баъжари-ладим. Кейинги йилларда дон экин-лари майдонларининг қисқариб ке-тишига йўл қўйилди. Сизнинг ри-воятингизда шундай бўлиши сира ҳам йўл қўйиб бўлмайдиган бир ҳолатку. ахир, Масалан, 1960 йилда республикадаги колхоз ва совхозларда дон экинлари майдон-ли 1953 йилдагига нисбатан 130 ми-нг гектардан кўпроқ қамайиб кетган, озуқа экинлари майдон-лари эса жуда оз кенгайтирилган.

Шуни айтиш керакики, республи-када чорвачилик сўст ривожлан-моқда. Республиканидаги колхоз ва совхозларда ем-хашакнинг етиш-тириш оқирасида ўтган йили қўй-лар кўп миқдорда нобуд бўлган-лиги қаб ҳолатга эса йўл қўй-иш мумкин эмас.

Бу факт-ку, ахир, Қўй гўшти яхши дастурхон учун, мазали на-боб таёйирлаш учун керак. (Залда жонланмиш, қараслар). Ўртоқ Мжаванадзе Хрушчев Грузияда ҳам, шу гапларни айтди, деб ўйлайсиз! Ана шу нуқсонлар тўғри-сида гапирганига ҳоҳат қолмасли-ги учун мени шундай уюштириш ке-ракки, бундай камчиликлар бўла-маслиги, қўйларни нобуд қилишга барҳам бериш керак. (Залда жо-нланмиш).

Умум, пахта, гўшт, сут ва бош-қа маҳсулотлар етиштиришни йил сайин кўпайтиратган республика қишлоқ хўжалик илгорлари эриш-ган кўп ажойиб муваффақиятлар Арманистон колхоз ва совхозлари шу илгорларга тенглашиб, қишлоқ хўжалик ишлаб чиқариши янада кент ривожлантириш учун барча имкониятларга эга эканлигини кўрсатади.

Қишлоқ хўжалик илгорларининг таърибасидан баъзи мисолларни келтириб ўтаман. Калнини раёни, Саратова вилоятидаги колхоз (ранс ўртоқ Авдольно) ўр-моқдаги фаровонлиги тобора юксал-лаётганини ёқини небот этди.

Арманистон колхозларининг пўл даромадлари 1953 йилдагига нис-батан икки баравар кўпайди.

Арман халқини маданияти барқ урғиб ўсди, Совет Арманистонини фанни юксалтириш соҳасида катта муваффақиятларга эришди.

Совет ҳокимияти йилларида Арманистоннинг илмий-ҳодимлардан иборат ўз қадрлари ўсиб етишди. Хозирги вақтда 10 олий муассасада амали ва назарий жиҳатдан катта аҳамиятга эга бўлган вази-фалар мавжуд. Арманистон олимлари ядро физикаси, астрофизика, юлдуз астрономияси, математика, ҳисоб-лаш техникаси, кибернетиканинг муҳим проблемаларини ва бошқа проблемаларни муваффақият-ли суратда ҳал этмоқдалар.

Арманистон ССР Фанлар акаде-миясининг президенти Виктор Амазасплович Амбарцумян раҳбар-лик қилаётган Бюрокан обсервато-риясининг коллективни жаҳон фан-ига жуда катта ҳисса қўшди.

Арман адабиёти совет ва жаҳон адабиёти тарихида муносиб ўрин олди. Арман адабиётининг Ованес Туманян, Егиле Чаренц ва шун-лар каби атоқли номдонлари арман халқинингизга эмас, балки бошқа халқларнинг ҳам тақдирлашга са-воҳор бўлган ажойиб асарларни яратдилар. Хозирги шорин ва ёзув-чилар энг яхши традицияларни ривожлантириб, янги Арманистон ҳаётини куйловчи асарлар ярат-моқдалар.

Республиканинг маданиятининг кўпгина ажойиб арбоблари ўз қобилиятлари ва илҳомларини янги Арманистон қурилишга, комму-низм қурилишга бағишламоқда-лар. Қудай сиёсий ва социал шар-шароит барқ урғиб ўсишини та-рих яққол исбот этди. Комму-низмнинг муқташам биносини би-ринчи бўлиб барпо қилётган биз-нинг социалистик мамлакатим-изда санъат арбоблари учун, олим-лар учун, ёзувчилар учун жуда қудай гоят ижодий ва ҳаёт-бахш вазият вужудга келтирилди-ки, инсоният тарихида илгари ҳеч қачон бундай аҳвол қўрилмаган эди.

Менинг гапларимни

Ўртоқ Н. С. ХРУШЧЕВ нутқи

(Боши 1, 2-бетларда).

Америка Қўшма Штатларида янги ҳукуматнинг ҳоқиқатини тасвир қилиш бозори кичикларга Қўшма Штатларнинг янги раҳбар арбоблари ҳалқаро масалаларни ҳал этишга, шу жумладан кулосисланиш соҳасидаги ишларга оқилона ёндашадилар деган умид тугдирган эди. Бу бутун ҳалқаро вазиятни яхшилашга олиб келган бўлур эди. Совет Иттифоқида келганда шуни айтиш керакки, биз, Ғарб мамлакатлари билан, шу жумладан Қўшма Штатлар билан ҳам муносабатларимизни яхшилаш учун зўр бериб ҳаракат қилиб келдик ва ҳаракат қилмоқдамиз. Бу эса, барча мамлакатлар ҳалқларининг манфаатлари га тааллуқли бўлган жуда муҳим ҳалқаро масалаларни ҳал этиш учун гоят муҳимдир.

Биз кулосисланиш проблемасини ҳал этишимиз, Европада иккинчи жаҳон урушининг оқибатларини тугатишимиз, Германия билан сулҳ шартномаси тузишимиз истаимиз ва шу билан мамлакатлар ўртасидаги муносабатларини нормallasтиришга ҳалақат бераётган, бутун дунёда тинчликни сақлаш ва таъминлашга ҳалақат бераётган гавларни бартараф қилишимиз истаимиз. Ҳалқлар барча давлатларнинг, улардаги ижтимоий ва сиёсий тусуумнинг қандай бўлишидан қатъи назар, тинч-тотув яшаш учун шарт-шароит вужудга келтирилишидан манфаатдорлар.

Бизнинг мақсадимиз равиши, Биз бошқа давлатлар ёки халқларнинг манфаатларини қамшиларини асло истамаймиз. Совет ҳукумати несикилик ўчоқларига барҳам бериш ва давлатлар ўртасидаги низоли масалаларнинг тинч ҳал этилишига эришиш учун ҳамма ишни қилди ва қилмоқда.

Америка Қўшма Штатларидаги агрессия кучлар иттифоқидан билан Куба Республикаси қарши ҳужум уюштиришга муваффақ бўла олганлигини тўғрисида таассуф қилмоқдамиз. Бошқа халқларда самимий ҳурмат билан қарайётган бизнинг ҳалқимизга эмас, балки бошқа мамлакатлардаги соф виждонли кишиларнинг ҳаммаси ҳам ёлланган шайхлар Кубага бостириб кирганида бунга берай қарай олмайдилар.

Шуни айтиш керакки, Америка Қўшма Штатларининг ўзинда ҳам оддий кишилар орасида, экиллар, журналистлар орасида ва ҳатто танқидчи жамоат арбоблари ва конгресс аъзолари ўртасида ана шу авантюрист сийасатни қоралаб айтилган гаплар эшитилди.

Ҳеч кимга таҳдид қилмаётган Кубага қарши ана шу хиёнаткорона ҳужум қилинганлигидан бутун дунё халқлари дарғазаб бўлидилар. Ҳалқлар ана шу қарғаз-бизнинг сабаблари билан аёлдилар. Совет Иттифоқи ҳукумати Америка Қўшма Штатлари ҳукуматига мактублар билан мурожаат қилди ва бу мактубларда кулосисланиш босқичи қоралади ва кулосисланиш босқичи кириш оғир оқибатларга сабаб бўлиши мумкин деб огоҳлантирди.

Кубага қарши қилинган агрессия ҳалқаро вазиятни кескинлаштириб юборди. Аммо биз ер юзининг ана шу районда воқеаларнинг бундан бугунги ривожига умидворлик билан назар солишимиз истар эдик. Ҳалқлар АҚШ давлат арбобларининг рўй берган воқеадан тўғри хулоса чиқариб олишларини ва зарур сабоқ олишларини кутмоқдамиз.

Куба агрессиясига қурбон бўлди, лекин шундай бўлса ҳам унинг раҳбарлари масалага оқилона қарабгина қолмай, балки ҳар иккала мамлакат ўртасидаги муносабатларда рўй берган несикиликни бартараф қилиш ва Қариб деңизи раёнидаги вазиятни нормallasтириш учун АҚШ билан музокарада олиб боришни тақдир этиб олишга буюлган қилди. Куба ва АҚШ бир-бири билан қўшилдилар. Шу сабабдан улар тотув қўшилдилик айландилар керак. АҚШдаги бозори ҳушёр кишилар ўзинг ҳам яша ва бошқаларнинг ҳам ялашига йўл қўй, деган принцип билан ҳаракат қилишга даъват этмоқдамиз. АҚШ ана шу принципни Куба билан ва бошқа мам-

лакатлар билан бўладиган ўз муносабатларида қўлланганида яхши бўлур эди. Масалага шундай ёндашмиш ҳеч кимнинг шайинга зарар етказмай. Кубага ҳам, АҚШга ҳам манфаат келтирган бўлур эди. (Қарсаклар).

Аммо, АҚШ империалистлари соғлом фикр билан иш қилмай Куба Республикасига қарши яна ошқора авантюра йўлига ўтар экан, бундай ҳолда, аввало Америка Қўшма Штатларининг ўзи учун илдий оқибатлар келтирилган аҳвол вужудга келди. Ҳозирги даврда империалистларнинг авантюралари жазосиз қилиши мумкин эмас. (Давомли қарсаклар).

Ҳақон халқларнинг эътибори Лаосдаги воқеаларга ҳам қаратилган. Лаос Шарки-Жанубий Осиёдаги иккинчи бир давлатдир. Ҳинд-Хитой масаласи юзасидан 1954 йилда Женевда бўлиб ўтган кенгаш бу мамлакатнинг мустақил ва бетаарф давлат сифатини статутини белгилаган эди. Аммо бу статут бозори одамларнинг тартиб ёлланган. Қўнилий ҳукуматга қарши ибон таъкид этилди. Бу ибондан кузатишган мақсад Лаосни СЕАТО ҳарбий блокига тортишдан иборат экан. Аммо Лаос халқи ҳеч қандай ҳарбий блокларда қатнашганини истамайди. Кураш яшай олиб кетди. Бу курашнинг пайда ёлланган айланмиш ҳаффи катта бўлган эди.

Ҳозирги вақтда уруш олови учқунларини ўчириш учун қоралар қўрилмоқда. Урушнинг томонлар ўзи очиб қўйилганлигини эълон қилдилар ва бир неча кундан кейин Лаос масаласини тинчлик билан ҳал этиш тўғрисида Женевала музокарада бошланмиш керак.

Тинчликни сақлашнинг барча самимий тарафдорлари Лаос масаласи юзасидан кенгаш қачирлигини фават таъриқлай оладилар. Аммо бу ишнинг бошланғичи, ҳоло. Манфаатдор томонларнинг ҳаммаси Лаоснинг ички ишларига таъриқладан аравашинга сира йўл қўймай, чинакам мустақил ва бетаарф Лаосни вужудга келтириш асосида тинчликни эриштишга Лаос халқига ёрдам беришлари лозим. Бошқа ҳар бир халқ каби Лаос халқи ҳам ўзи истаганча яшаш, ўз давлатини ўз хусусий манфаатларига муносиб тарада қуриш ҳукумига эгадир.

Биз Лаос боти министрия шаҳзода Суванна Фуманинг менинг ҳукуматим бундан бугун ҳам бетаарфлик сийасатини ўтказмай, деб айтган гапларига ҳурмат билан қараймиз. Бу эса, Лаос учун энг яхши позициядир. Лаос халқи ўз куч-қайратини зўр бериб кулосисланишга қатнашмиш учун эмас, балки, тинч ижодий меҳнатга бағишлаган иштирокчилар.

Биз Женевала ўтказилган кенгашнинг муваффақиятини ўтишимиз истаимиз. Бунинг учун унча кўп нарсар қарам эмас. Ғарб давлатлари Лаосни ўзларининг ҳарбий пилларларига айлантириш йўлидаги урушларидан воз кечишлари ва унинг ички ишларига аралашмаслигига керак. Совет Иттифоқида келганда шуни айтиш керакки, биз Лаос агрессиясига қарши буюлган иштирокчилар сифатида эмас, балки мустақил ва бетаарф давлат сифатида қуришимиз истаётганимизни яна бир марта айтдим.

Биз ҳарбий блокларда аъзо бўлган давлатларни қўй марта мурожаат қилиб, уларни ҳарбий блокларда қатнашмиш ва зўр бериб кулосисланиш сийасати ҳалокатли сиёсат эканлигини, бундай сийасат яхшилик олиб келмаслигини тусуниб олишга даъват этдик. Совет Иттифоқи давлатлар ўртасида рўй берадиган низоли масалаларни тинч йўл билан, улар ўртасида музокарада олиб бориш йўли билан, шунингдек, Бирлашган Миллатлар Ташкилоти орқали ҳал этиш имкониятига эга бўлиш учун барча ҳарбий гуруҳларнинг тугатиш тарафдоридир. Бирлашган Миллатлар Ташкилоти ҳозирги ҳолатида, яхши дор ёрдами билан давлатларнинг муҳтож, албатта, бу ташкилот шундай даволлаш керакки, ўз вазифасига ҳақиқатан ҳам жавоб бериши ва етилган масалаларни объектив суратда ва барча давлатларнинг манфаатларини эъти

ЛЕНИН НОМЛИ КОЛХОЗ ҒИШТ ПЛАНИНИ БАЖАРДИ

ЎЗБЕКИСТОН КП МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИ ЯҚИНДА ПОП РАЙОНИДАГИ ЛЕНИН НОМЛИ КОЛХОЗИНИ ҒИШТ ВА БОШҚА ЧОРВАЧИЛИК МАХСУЛОТЛАРИНИ КЎП ЕТИШТИРИШ ЮЗАСИДАН ИШЛАБ ЧИҚИЛГАН ТАДБИРЛАРИНИ МАЪКУЛАДИ. Бу тадбирлар 1962 йилда ҳайдашдан ҳар юз гектар ер ҳисобига 75 центнердан ғишт (сўйилган вазила) ва қолган майдонларнинг ҳар юз гектарига 16 центнердан ғишт етиштириш қўзда тутилган эди.

Колхоз чорваларини КПСС XXII съезди шауафига социалистик мусобақани ажи олтириб, барча ижтимоийларни етди иллийнинг учинчи йилда давлатга ғишт сотиш планини муддатдан олдин бажаришга қаратдилар. Йилда колхоз (раиси А. Одилов, партия ташкилотининг секретари Т. Умрзоков ўртоқлар) ғишт тайёрлаш йиллик плани 103,5 процент бажарилгани ҳақида рапорт берди. Давлатга 87 тонна ғишт сотилди.

Бундан ташқари колхоз тайёрлаш пунктига 32 минг донга тулган ғишт, йиллик плани 103 процент бажарди.

Чорвачилик фермаларининг ҳодимлари ғайратларини бўшастирмай ишламоқдалар ва давлатга ғишт сотиш юзасидан олган мажбуриятларини май ойининг охиригача бажаришга ҳаракат қилмоқдалар.

Германиянинг фашизмдан озод қилинганга 16 йил бўлиши муносабати билан Н. С. Хрушчев ва Л. И. Брежнев ўртоқлар Совет Иттифоқи Коммунист партияси Марказий Комитети, СССР Олий Совети Президиуми ва СССР Министрлар Советининг таъриқномасини ўқиб кўрдилар. Бу таъриқнома ўқиб кўр марта гулдурас қарсаклар билан бўлиниб турди.

Яшасин Арманистон Совет Социалистик Республикасининг 40 йиллиги (Гулдурас қарсаклар).

Яшасин КПСС нинг жанговар отряди — Арманистон Коммунист партияси! (Гулдурас қарсаклар).

Яшасин бизнинг улут Ватанимиз — Совет Социалистик Республикасининг Иттифоқи! (Гулдурас қарсаклар).

СССР халқларининг бузилмас қардошларча дўстлиги мустақамла бериши ва яшай бериши! (Гулдурас қарсаклар).

Совет Иттифоқи Коммунист партиясига, шон-шарафлар бўлсин! (Гулдурас, давомли қарсаклар, ҳамма ўриндан турди). Совет Иттифоқи Коммунист партияси ва Совет ҳукумати шайинга таъриқ хитобларни илғайди!.

РЕСПУБЛИКАМИЗ БЎЙИЧА ДАВЛАТГА 14660 ТОННА ПИЛЛА БЕРАМИЗ!

НОВАТОР ПИЛЛАЧИ ОЛИЯ СУЛТОНОВА ЗВЕНОСИДА

ФАРҒОНА. Ленинград раёнидаги «Сталинобод» колхозининг новатор пиллачиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Сталин мукофоти лауреати Олияхон Султонова бу йил звеноси бўйича уч қут ипак қуртининг ҳар қутисидан 120 килограммдан ошириб пилла топириш мажбуриятини олган экан. У ўз сўзининг устидан чиқиб учун ипак қуртларни илгор таъриб асосида парвариш қилиб, 18 кунда пилла

ўрашга киритди. Ўртоқ Султонова 2 май куни 1,25 қут қурт уруғидан 174,4 килограмм аъло сифатли пилла топириди.

— Республика хотин-қизлар съезидига совга қилиб,— дейди ўртоқ Султонова, — пилла етиштириш юзасидан олган мажбуриятимни ортиги билан бажараман.

А. ҚАМБАРОВ.
«Қизил Ўзбекистон»нинг штатсиз мухбири.

699 КИЛОГРАММ ПИЛЛА ТОПИРИЛДИ

СИРДАРЕ. (Телефон орқали). Максим Горький номи колхоз пиллачилари КПСС Марказий Комитети янавар Пленуми қарорига жавобан ипак қуртдан мўл ҳосил олиш учун мусобақани қўчайтириб юбордилар. Колхоз раёнида биринчи бўлиб пилла топириди С. Мирзаева. Ш. Давронов

ва, Х. Ашураев сингари илгор пиллачилар ҳар қутидан 82—85 килограммдан ҳосил етиштириди.

Колхоз 8 майгача 699 килограмм пилла топиришга муваффақ бўлди.

Р. ҒОҒУРОВ,

«Қизил Ўзбекистон»нинг штатсиз мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг штатсиз мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг штатсиз мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг штатсиз мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг штатсиз мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг штатсиз мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг штатсиз мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг штатсиз мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг штатсиз мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг штатсиз мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг штатсиз мухбири.

РЕСПУБЛИКАМИЗ БЎЙИЧА ДАВЛАТГА 14660 ТОННА ПИЛЛА БЕРАМИЗ!

НОВАТОР ПИЛЛАЧИ ОЛИЯ СУЛТОНОВА ЗВЕНОСИДА

ФАРҒОНА. Ленинград раёнидаги «Сталинобод» колхозининг новатор пиллачиси Социалистик Меҳнат Қаҳрамони, Сталин мукофоти лауреати Олияхон Султонова бу йил звеноси бўйича уч қут ипак қуртининг ҳар қутисидан 120 килограммдан ошириб пилла топириш мажбуриятини олган экан. У ўз сўзининг устидан чиқиб учун ипак қуртларни илгор таъриб асосида парвариш қилиб, 18 кунда пилла

ўрашга киритди. Ўртоқ Султонова 2 май куни 1,25 қут қурт уруғидан 174,4 килограмм аъло сифатли пилла топириди.

— Республика хотин-қизлар съезидига совга қилиб,— дейди ўртоқ Султонова, — пилла етиштириш юзасидан олган мажбуриятимни ортиги билан бажараман.

А. ҚАМБАРОВ.
«Қизил Ўзбекистон»нинг штатсиз мухбири.

699 КИЛОГРАММ ПИЛЛА ТОПИРИЛДИ

СИРДАРЕ. (Телефон орқали). Максим Горький номи колхоз пиллачилари КПСС Марказий Комитети янавар Пленуми қарорига жавобан ипак қуртдан мўл ҳосил олиш учун мусобақани қўчайтириб юбордилар. Колхоз раёнида биринчи бўлиб пилла топириди С. Мирзаева. Ш. Давронов

ва, Х. Ашураев сингари илгор пиллачилар ҳар қутидан 82—85 килограммдан ҳосил етиштириди.

Колхоз 8 майгача 699 килограмм пилла топиришга муваффақ бўлди.

Р. ҒОҒУРОВ,

«Қизил Ўзбекистон»нинг штатсиз мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг штатсиз мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг штатсиз мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг штатсиз мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг штатсиз мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг штатсиз мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг штатсиз мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг штатсиз мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг штатсиз мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг штатсиз мухбири.

«Қизил Ўзбекистон»нинг штатсиз мухбири.

ТҮЛА ГЕКТАР УЧУН

Янгийўл районидagi «Партия XXI съезди» колхози пахтакорлари ғўза парварлигини ушшоқлик билан бошлаб юбордилар. Ҳозир колхоз далаларида 12 чопиқ трактори ишлаб турибди.

Колхоз бригадаларида гектарларнинг тўлиқ, ғўза туларининг нормал қилинида бўлиши учун барча чоралар қўрилди. Ола чиққан участкаларга қўшимча чигит экилмоқда.

Илгор бригадаларда ялғаналар бошланди.
Т. ИМОНОВ.

Сурхондарё область, Жаркўрғон районидagi Сталин номи колхозининг коммунист Х. Мамаюсов бошлиқ бригадасида ғўза парварлиги қизғин бормоқда. Суратда (ўғлар): Х. Мамаюсов ва бригада механиги Э. Исмаилов ўртоқлар ғўза култивациясини сифатини қўзда келтиришмоқда. А. Ким фотоси, (ЎЗТАГ) фотохроникаси.

Сурхондарё область, Жаркўрғон районидagi Сталин номи колхозининг коммунист Х. Мамаюсов бошлиқ бригадасида ғўза парварлиги қизғин бормоқда. Суратда (ўғлар): Х. Мамаюсов ва бригада механиги Э. Исмаилов ўртоқлар ғўза култивациясини сифатини қўзда келтиришмоқда. А. Ким фотоси, (ЎЗТАГ) фотохроникаси.

Сурхондарё область, Жаркўрғон районидagi Сталин номи колхозининг коммунист Х. Мамаюсов бошлиқ бригадасида ғўза парварлиги қизғин бормоқда. Суратда (ўғлар): Х. Мамаюсов ва бригада механиги Э. Исмаилов ўртоқлар ғўза култивациясини сифатини қўзда келтиришмоқда. А. Ким фотоси, (ЎЗТАГ) фотохроникаси.

Сурхондарё область, Жаркўрғон районидagi Сталин номи колхозининг коммунист Х. Мамаюсов бошлиқ бригадасида ғўза парварлиги қизғин бормоқда. Суратда (ўғлар): Х. Мамаюсов ва бригада механиги Э. Исмаилов ўртоқлар ғўза култивациясини сифатини қўзда келтиришмоқда. А. Ким фотоси, (ЎЗТАГ) фотохроникаси.

Сурхондарё область, Жаркўрғон районидagi Сталин номи колхозининг коммунист Х. Мамаюсов бошлиқ бригадасида ғўза парварлиги қизғин бормоқда. Суратда (ўғлар): Х. Мамаюсов ва бригада механиги Э. Исмаилов ўртоқлар ғўза култивациясини сифатини қўзда келтиришмоқда. А. Ким фотоси, (ЎЗТАГ) фотохроникаси.

Сурхондарё область, Жаркўрғон районидagi Сталин номи колхозининг коммунист Х. Мамаюсов бошлиқ бригадасида ғўза парварлиги қизғин бормоқда. Суратда (ўғлар): Х. Мамаюсов ва бригада механиги Э. Исмаилов ўртоқлар ғўза култивациясини сифатини қўзда келтиришмоқда. А. Ким фотоси, (ЎЗТАГ) фотохроникаси.

Сурхондарё область, Жаркўрғон районидagi Сталин номи колхозининг коммунист Х. Мамаюсов бошлиқ бригадасида ғўза парварлиги қизғин бормоқда. Суратда (ўғлар): Х. Мамаюсов ва бригада механиги Э. Исмаилов ўртоқлар ғўза култивациясини сифатини қўзда келтиришмоқда. А. Ким фотоси, (ЎЗТАГ) фотохроникаси.

Сурхондарё область, Жаркўрғон районидagi Сталин номи колхозининг коммунист Х. Мамаюсов бошлиқ бригадасида ғўза парварлиги қизғин бормоқда. Суратда (ўғлар): Х. Мамаюсов ва бригада механиги Э. Исмаилов ўртоқлар ғўза култивациясини сифатини қўзда келтиришмоқда. А. Ким фотоси, (ЎЗТАГ) фотохроникаси.

Сурхондарё область, Жаркўрғон районидagi Сталин номи колхозининг коммунист Х. Мамаюсов бошлиқ бригадасида ғўза парварлиги қизғин бормоқда. Суратда (ўғлар): Х. Мамаюсов ва бригада механиги Э. Исмаилов ўртоқлар ғўза култивациясини сифатини қўзда келтиришмоқда. А. Ким фотоси, (ЎЗТАГ) фотохроникаси.

Сурхондарё область, Жаркўрғон районидagi Сталин номи колхозининг коммунист Х. Мамаюсов бошлиқ бригадасида ғўза парварлиги қизғин бормоқда. Суратда (ўғлар): Х. Мамаюсов ва бригада механиги Э. Исмаилов ўртоқлар ғўза култивациясини сифатини қўзда келтиришмоқда. А. Ким фотоси, (ЎЗТАГ) фотохроникаси.

Сурхондарё область, Жаркўрғон районидagi Сталин номи колхозининг коммунист Х. Мамаюсов бошлиқ бригадасида ғўза парварлиги қизғин бормоқда. Суратда (ўғлар): Х. Мамаюсов ва бригада механиги Э. Исмаилов ўртоқлар ғўза култивациясини сифатини қўзда келтиришмоқда. А. Ким фотоси, (ЎЗТАГ) фотохроникаси.

Сурхондарё область, Жаркўрғон районидagi Сталин номи колхозининг коммунист Х. Мамаюсов бошлиқ бригадасида ғўза парварлиги қизғин бормоқда. Суратда (ўғлар): Х. Мамаюсов ва бригада механиги Э. Исмаилов ўртоқлар ғўза култивациясини сифатини қўзда келтиришмоқда. А. Ким фотоси, (ЎЗТАГ) фотохроникаси.

Сурхондарё область, Жаркўрғон районидagi Сталин номи колхозининг коммунист Х. Мамаюсов бошлиқ бригадасида ғўза парварлиги қизғин бормоқда. Суратда (ўғлар): Х. Мамаюсов ва бригада механиги Э. Исмаилов ўртоқлар ғўза култивациясини сифатини қўзда келтиришмоқда. А. Ким фотоси, (ЎЗТАГ) фотохроникаси.

Сурхондарё область, Жаркўрғон районидagi Сталин номи колхозининг коммунист Х. Мамаюсов бошлиқ бригадасида ғўза парварлиги қизғин бормоқда. Суратда (ўғлар): Х. Мамаюсов ва бригада механиги Э. Исмаилов ўртоқлар ғўза култивациясини сифатини қўзда келтиришмоқда. А. Ким фотоси, (ЎЗТАГ) фотохроникаси.

Сурхондарё область, Жаркўрғон районидagi Сталин номи колхозининг коммунист Х. Мамаюсов бошлиқ бригадасида ғўза парварлиги қизғин бормоқда. Суратда (ўғлар): Х. Мамаюсов ва бригада механиги Э. Исмаилов ўртоқлар ғўза култивациясини сифатини қўзда келтиришмоқда. А. Ким фотоси, (ЎЗТАГ) фотохроникаси.

Сурхондарё область, Жаркўрғон районидagi Сталин номи колхозининг коммунист Х. Мамаюсов бошлиқ бригадасида ғўза парварлиги қизғин бормоқда. Суратда (ўғлар): Х. Мамаюсов ва бригада механиги Э. Исмаилов ўртоқлар ғўза култивациясини сифатини қўзда келтиришмоқда. А. Ким фотоси, (ЎЗТАГ) фотохроникаси.

Сурхондарё область, Жаркўрғон районидagi Сталин номи колхозининг коммунист Х. Мамаюсов бошлиқ бригадасида ғўза парварлиги қизғин бормоқда. Суратда (ўғлар): Х. Мамаюсов ва бригада механиги Э. Исмаилов ўртоқлар ғўза култивациясини сифатини қўзда келтиришмоқда. А. Ким фотоси, (ЎЗТАГ) фотохроникаси.

Сурхондарё область, Жаркўрғон районидagi Сталин номи колхозининг коммунист Х. Мамаюсов бошлиқ бригадасида ғўза парварлиги қизғин бормоқда. Суратда (ўғлар): Х. Мамаюсов ва бригада механиги Э. Исмаилов ўртоқлар ғўза култивациясини сифатини қўзда келтиришмоқда. А. Ким фотоси, (ЎЗТАГ) фотохроникаси.

Сурхондарё область, Жаркўрғон районидagi Сталин номи колхозининг коммунист Х. Мамаюсов бошлиқ бригадасида ғўза парварлиги қизғин бормоқда. Суратда (ўғлар): Х. Мамаюсов ва бригада механиги Э. Исмаилов ўртоқлар ғўза култивациясини сифатини қўзда келтиришмоқда. А. Ким фотоси, (ЎЗТАГ) фотохроникаси.

Сурхондарё область, Жаркўрғон районидagi Сталин номи колхозининг коммунист Х. Мамаюсов бошлиқ бригадасида ғўза парварлиги қизғин бормоқда. Суратда (ўғлар): Х. Мамаюсов ва бригада механиги Э. Исмаилов ўртоқлар ғўза култивациясини сифатини қўзда келтиришмоқда. А. Ким фотоси, (ЎЗТАГ) фотохроникаси.

Сурхондарё область, Жаркўрғон районидagi Сталин номи кол

